

Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta

Kokous 3/2024

Aika keskiviikko 12.6.2024 klo 8.30-9.26

Paikka Teams-kokous

Läsnä:

Jäsen

Siikavirta Jaska, pj. (x)	STM
Kokko Sari, vpj. (x)	Vammaisfoorumi
Huhtala Peppiina (-)	EK
Keyriläinen Marianne (x)	TEM
-	OM
Lithén Carola (-)	Vammaisfoorumi
Maijala Juha-Pekka (x)	YM
Mäki Anne (x)	Vammaisfoorumi
Nummelin Ida (x)	SAK, STTK, Akava
Paasonen Sanna (x)	Vammaisfoorumi
Sariola Jukka (x)	Vammaisfoorumi
Katja Pasanen (x)	UM
-	OKM
Turtiainen Petri (x)	Vammaisfoorumi
Viemerö Jaana (x)	Hyvil
Välimaa Mika (x)	Vammaisfoorumi
Åkermarck Mikael (-)	LVM
Heikkonen Merja (x)	VANE/STM
Hoffrén Tea (-)	VANE/STM
Pihlajamäki Päivi (x)	STM

Henkilökohtainen varajäsen

Linna Johanna (-)	EK
Haavisto-Vuori Päivi (-)	TEM
Nordman Marica (x)	OM
Metsävainio Katja (x)	Vammaisfoorumi
Kilpelä Niina (x)	YM
Jääskeläinen Marko (x)	Vammaisfoorumi
Sahamies Miika (-)	SAK, STTK, Akava
Kilpeläinen Viivi (-)	Vammaisfoorumi
Huusko Anne (-)	Vammaisfoorumi
Kokko Anna (-)	UM
Räty Kaisa (x)	OKM
Vuori-Karvia Johanna (-)	Vammaisfoorumi
Vogt Ellen (-)	Hyvil
Jaakkola Kata (-)	Vammaisfoorumi
Uusitalo Eveliina (x)	LVM

Pysyvät asiantuntijat

Ahola Sanna (x)	Ihmisoikeuskeskus
Niittyvuopio-J. Leena (-)	Saamelaiskäräjät
Katsui Hisayo (x)	Helsingin yliopisto
Lindqvist Gunilla (-)	Ahvenanmaan maakuntahallitus
Ahonen Sanna (x)	STM
Mölläri Markku (x)	VM
Nurmi-K. Päivi (-)	THL
Sirén Krista (x)	SM
Salenius Maria (-)	Kuntaliitto

Käsitellyt asiat

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja todettiin läsnäolijat. Sanna Ahonen kertoi aloittaneensa VANEssa Kirsi-Maria Malmund-Laakson tilalla STM:n pysyvänä asiantuntijana.

2. Esityslistan hyväksyminen

Esityslistan kohtaan 7 Lausunnot lisättiin yksi lausumatta jätetty lausunto. Esityslista hyväksyttiin tällä muutoksella.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen pöytäkirja 2/2024 (suomi ja ruotsi) oli hyväksytty sähköpostimenettelyllä.

Päätös: Merkittiin edellisen kokouksen pöytäkirja tiedoksi.

4. Ministeriöiden ja sidosryhmien kuulumiset

Pääsihteeri oli pyytänyt etukäteen ministeriöiltä ja sidosryhmiltä listausta ajankohtaisista asioista, joista oli laadittu yhteenveto (liite 1).

Käydyssä keskustelussa kysyttiin TEM:n edustajalta palkkatukea koskevan lausunnon aikataulua ja YM:ltä tiedusteltiin konkreettisia käytännön toimia esteettömyyden edistämiseksi. Todettiin myös, että OKM:n lausuntokierrosten aikatauluissa oli virhe, jonka pääsihteeri korjaa. Järjestöt kokevat hankalaksi, että paljon lausuntopyyntöjä saapuu kesäaikaan.

YM:n edustaja vastasi, että tällä hallituskaudella ei aiota asetusmuutosta tehdä, joten on panostettu informaatio-ohjaukseen. Esteettömyysasetuksen toimivuusarvioinnista saatiin kuitenkin hyviä eväitä jatkoa varten, sitten kun asetusmuutokset ovat mahdollisia. Nykyistä asetuksen sisältöä pyritään tuomaan jo nyt selkeämmin esille.

TEM:n edustaja kehotti kysymään palkkatukea koskevan lausunnon aikataulua vastuvalmistelija Ville Heinoselta.

Puheenjohtaja totesi lausuntokierrosten hankalien aikataulujen juontavan monissa tapauksissa kevään kehysriiheen, ja sitä myötä uudistukset tulevat valitettavasti näin kesällä lausuttaviksi.

Jatkossa toivottiin, että ministeriöiden ja sidosryhmien kuulumisia voitaisiin käydä myös suullisesti läpi kirjallisen koonnin ohella. Puheenjohtaja ja pääsihteeri totesivat, että tähän voidaan palata, kun toimintaohjelma valmistuu. Toivottiin myös seurantatiedon tehokkaampaa jakamista esim. Vammaisfoorumin kautta. Vammaisfoorumilla on aloittanut viestinnän asiantuntijana Kaarina Huovinen.

STM:n edustaja totesi, että vammaispalvelulain soveltamisalan tarkentamista koskeneen lausuntokierroksen lausuntoaika on päättynyt ja yhteenvetoa tehdään parhaillaan. Asia etenee syksyllä eduskuntaan. Vastuuvalmistelijan sijaista ollaan juuri nimeämässä.

Päätös: VANE kävi keskustelun vireillä olevista ajankohtaisista asioista ja merkitsi yhteenvedon tiedoksi.

5. Toimintaohjelman tilannekatsaus

Pääsihteeri esitteli toimintaohjelman valmistelun tämän hetkisen tilanteen ja tulevat vaiheet. Toimintaohjelman ministeriökohtaiset neuvottelut saatiin päätökseen 15.5. ja tavoitteet/toimenpiteet on kirjattu ohjelman luonnosversioon. Toimenpiteitä on tässä vaiheessa yhteensä 72 kpl. Kuuleminen järjestetään heti VANEn kokouksen jälkeen. Kuulemisen yhteenveto toimitetaan ministeriöihin mahdollisimman pian, jonka perusteella ministeriöt ja KELA voivat vielä tehdä luonnokseen muutoksia ja lisäyksiä.

Kuulemisen lisäksi on käynnissä myös kirjallinen kommentointikierrös, jonka aikana voidaan esittää vielä korjauksia ja lisäyksiä. Kuun lopulla ohjelma pyritään saamaan taittoon ja käännettäväksi. Ohjelma käännetään sekä ruotsiksi että englanniksi. Lopullinen hyväksyttäväksi menevä versio valmistuu noin 15.8. mennessä.

Sovittiin, että taittoversio lähetetään vielä tiedoksi VANEn jäsenille. VANE hyväksyy toimintaohjelman kokonaisuuden syyskuun kokouksessaan 13.9.2024.

Keskustelussa käytiin läpi neuvotteluprosessia ja pääsääntöisesti koettiin sen sujuneen hyvin. Taustaryhmän tapaamiset koettiin tarpeellisiksi, loppuvaiheessa niitä olisi voinut ehkä tiivistää. Tärkeää oli myös käydä etukäteen keskustelua eri ministeriöiden vastuualueista.

Päätös: VANE merkitsi kuullun tiedoksi

6. VANEn edustajat työryhmissä ja työryhmäkuulumiset

- Liikuntatieteellisen Seuran soveltavan liikunnan tutkimus- ja kehittämistyöryhmä/Sari Kokko: Liikuntatieteellisen Seuran soveltavan liikunnan tutkimus- ja kehittämistyöryhmä 8.5.2024/Sari Kokko: 1.Esiteltiin

Liikuttaako? 2023-raportin Liikkujakyselyn tuloksia ja Seura- ja yhdistyskyselyn tuloksia, 2.Uutta tuloskorttia lähdetään valmistelemaan, koordinoidaan toimintarajoitteisten lasten ja nuorten osiota, 3.Suomi Liikkeelle -ohjelma alatyöryhmän toimenpide-ehdotukset; pientyöryhmän valmistelemien toimenpide-ehdotusten esittely OKM:lle on siirtynyt, 4. Uusi GEIN- hanke. Hanke on rahoitettu Erasmus Sport+ Capacity building (EU:n ulkopuoliset) rahoituksesta. Hanke sijoittuu Kosovoon ja Albaniaan. Tavoitteena on sukupuolten välisen tasa-arvon edistäminen urheilussa. Keskiössä naisille suunnattu koulutusohjelma ja tietoisuuden lisääminen. Tällä hetkellä kerätään mentoriverkostoa tukemaan urheilun naisjohtajia työssään. Mentoriksi voi ilmoittautua mukaan, jos on kiinnostusta. Lisätietoja ja hankkeen yhteyshenkilöiden tiedot löytyvät osoitteesta: <https://www.xamk.fi/tutkimus-ja->. Soveltavan liikunnan symposium pidetään elokuussa Tikkurilassa ja työryhmän seuraavat kokoukset järjestetään syys- ja joulukuussa

- Oikeusministeriö/Mika Välimaa: Syrjinnän seurantaryhmä ei ole kokoontunut.
- Selkokielen neuvottelukunnan kokous 15.5.2024/Merja Heikkonen: pääsihteeri oli estynyt osallistumasta kokoukseen, esityslistalla olleet teemat: 1.selkokieli Kelassa, 2.selkotoiminta Humakissa, 3.Toistomenetelmä: selkokielen tuella suomen kielen alkeiden ohjaajaksi, 4.Kolme selkomukautusta ruotsinsuomalaisille Ruotsin hallituksen ja Tukholman yliopiston rahoituksella, 5.Lukukeskuksen 10 faktaa lukemisesta. Lisäksi kokouksessa jaettiin tietoa ajankohtaisista selkojulkaisuista ja hankkeista.

Päätös: VANE merkitsi tiedoksi työryhmäkuulumiset.

7. Lausunnot

Lausutut

- STM: Uuden vammaispalvelulain soveltamisalan tarkentaminen (VN/24520/2023), määräaika 31.5.2024

Lausumatta jätetyt

- STM: Sosiaali- ja terveysministeriön asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (VN/9978/2024), määräaika 15.5.2024.
- LVM: Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi liikenteen ja logistiikan tietosäätelyn päivityksestä (data-avaruus osa 1), VN/27663/2023, määräaika 19.5.2024

- OKM: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle lukiolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (VN/33945/2023), määräaika 4.6.2024
- LVM: Lausuntopyyntö taksisääntelyn arviomuistio VN/35525/2023, määräaika 21.6.2024
- VM: Lausuntopyyntö Suomi.fi-palvelujen strategisista tavoitteista (VN/25697/2023), määräaika 10.5.2024
- TEM: Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi Työkanava Oy –nimistä osakeyhtiötä koskevan lainsäädännön kumoamisesta (VN/13371/2024), määräaika 25.6.2024
- STM: Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi (sairaalat) (VN/31908/2023), määräaika 1.7.2024.

VANE kävi keskustelun lausuntokomentoinnin aikatauluista ja totesi aikataulujen olleen kovin kireitä toimintaohjelmatyöstä johtuen. Toimintaohjelman valmistumisen myötä lausuntojen kommentointiaikaa voidaan pidentää.

Päätös: VANE merkitsi tiedoksi annetun lausunnon ja lausumatta jätetyt lausunnot.

8. Muut mahdolliset asiat

Muita asioita ei ollut.

9. Seuraavat kokoukset

Seuraava kokous pidetään 13.9.2024 alkaen klo 12.30 läsnäkokouksena Helsingissä. Vuoden viimeisen kokouksen ajankohdaksi on sovittu 21.11.2024 klo 9.00. Kokous pidetään Teams-kokouksena.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 9.26

Puheenjohtaja

Jaska Siikavirta

Neuvotteleva virkamies

Merja Heikkinen